

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК ІХ. 4. 59 (955).

ВІСНОК, 17. ТРАВНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MAY 17th, 1927.

No. 59 (955).

VOL. IX.

С.Р.С.Р. ХОЧЕ НАВ'ЯЗАТИ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗНОСИНИ З АМЕРИКОЮ.

Осіньський заявив на економічній конференції, що через обмін дипломатами радянсько-американська торгівля збільшилася би вдесятеро.

ЖЕНЕВА, 12. травня. — М. Осінський, головний радянський делегат на економічній конференції Ліги Націй, заявив сьогодні, що Радянський Союз бажає навести дипломатичні зносини зі Злученими Державами і що через обмін дипломатами радянсько-американські торговельні зносини могли би збільшитися вдесятеро.

Осіньський сказав делегатам на економічній конференції, що Радянський Союз бажає мати зносини зі всіма капіталістичними країнами.

Радянська торгівля зі Злученими Державами, вказав він,

уже є більша, ніж була перед війною. З наведенням дипломатичних зносин відкрилися би незачеплені поля торговельних зв'язків між обома країнами.

Торгівля з Великою Британією також була би дуже збільшилася, сказав він, якби був увійшов у життя торговельний договір уряду МекДоналда з 1924 року.

Гарантії Радянського Союзу за для закордонного капіталу будуть зовсім інші від тих, що були перед війною, сказав Осінський, а це тому, що в С.Р.С.Р. є інша економічна система.

М. СОКОЛЬНИКОВ ВИСТУПАЄ ПРОТИ МІЖНАРОДНИХ КАРТЕЛІВ.

Радянський делегат на економічній конференції каже, що картелі не є ліком на існуючі економічні лиха.

ЖЕНЕВА, 13. травня. — Еуропа американізується, заявив сьогодні М. Сокольников, член радянської делегації на економічній конференції Ліги Націй. Промовляючи перед індустріальною комісією, яка вивчає проєкт картелізації індустрії, Сокольников заявив, що міжнародні картелі не є ліком на існуючі економічні лиха.

"Тому, що вони є вродже-

ним фактором модерного капіталізму, було-б реакційним і утопічним старанням поборювати їх", сказав він. "Важнішим питанням є спосіб контролювання їх. Я особисто вважаю, що вільної преси недостатньо в цій справі, бо преса буде належати до картелів."

"Одинока дійсна контрола може прийти від збільшеної сили трейд-юніонів і опору малих різнорічних країн".

ДР. ВУ ЗАКОРДОННИМ МІНІСТРОМ У НАНКІНСЬКОМУ УРЯДІ.

ШАНГАЙ, 14. травня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що др. С. С. Ву, відомий прихильник чужоземних імперіалістів, з'їздив назначений міністром закордонних справ у нанкінському уряді, який організує генерал Чан Кай-Ши, зрадник китайської революції.

ШАНГАЙ, 14. травня. — Обстрілювання чужинських кораблів, що пливають рікою Янцзи, став шораз частіше. Китайці стріляли вчора на два міноносці, один британський і один американський, та на кора-

бель. Кілька кораблів, що плили рікою під конвоем, були обстрілювані коло Нанкіну.

ШАНГАЙ, 14. травня. — Бездротні депеші з Ганкова кажуць, що там розійшлася поголодка, що реакційний генерал Ен Сен (підчинений Чан Цо-Лінові) заняв місто Ічан і посувається рікою в напрямку Ганкова.

Тисячі Китайців з середньої класи, які не змогли виїхати з міста, втікли до японської концесії, сподіючися втекти до великого заклоту в Ганкові.

АХМЕД ЗОГУ ПЛАНУЄ ПРОГОЛОСИТИ СЕБЕ КОРОЛЕМ АЛЬБАНІЇ.

ПАРИЖ, 13. травня. — Особи, що є близько ознайомлені з альбанськими справами, беруть серйозно звіт про те, що альбанський президент Ахмед Зогу має намір проголосити себе королем у сімнадцатому році.

Наспівні депеші вказують на те, що Ахмед Зогу вважає себе досить сильним, щоб проголосити монархію. Він має попертя від свого власного племені Маті, своєї прибічної сторожі з жовнірів розбитої армії царського генерала Вранґла і добре вправленої армії з околом 4,000 людей.

Однак племена північної

Альбанії будуть таксамо виступати проти Ахмеда Зогу, короля, як виступали проти нього, як президента.

ГЕРЦИГОВИНУ НАВИСТІВ ЗЕМЛЕТРУС.

ЛОНДОН, 14. травня. — Бігородський кореспондент "Дейлі Мейл" повідомляє, що Герциговину навистів сильний землетрус, підчас котрого згинало багато осіб.

Міста Требіве, Мостар і Столяк зістали дуже ушкоджені, а телефонічні комунікації були знищені. Влада спішить з допомогою потерпілим.

Представник СРСР заложив сильний протест проти наїзду на делегацію

Дозвіл на рейд дав сер Вільям Джонсон-Гікс, міністер внутрішніх справ. — Будинок делегації є в руках поліції і перешукання продовжується. — ТАРС вважає, що рейд був зроблений з метою підложити підроблені документи, або для дальшої провокації радянського уряду.

ЛОНДОН, 13. травня. — Наїзд лондонської поліції на будинок радянської торговельної делегації в Лондоні є оповитий великою тайною.

Робітничий посол Артур Гендерсон зажадав сьогодні в парламенті від сер Вільяма Джонсон-Гікса повних інформаций, на що міністер внутрішніх справ відповів, що він дівав від поліції інформації, яку він дозволив на рейд. Перешукання ще відбувається і він не зможе дати ніяких дальших інформаций через день або більше.

А. П. Розенгольц, радянський представник, віддав сьогодні міністерство закордонних справ і особисто переговорював з сер Остеном Чемберлейном. Він заложив перед міністром закордонних справ сильний протест проти рейду. Сьогодні рано поліція дала

мала в своїх руках будинок делегації. Службовців впускано до середини після перевірки їх ідентифікаційних карт, однак будинок був замкнений для всіх інших. Поліція загорділа всі входи, а інші продовжували перешукання в середині.

Телеграфічна Агенція Радянського Союзу не може знайти ніякої причини до наїзду на радянський будинок і дає такі трі можливі виснаєння:

1) В британському уряді взяли верх крайній реакційні елементи, настроєні дуже ворожо до Радянського Союзу.
2) Рейд міг бути зроблений з метою підложити підроблені документи, що було метою нападів на будинок радянської амбасаді в Пекіні.
3) Рейд був можливо зроблений для дальшої провокації радянського уряду.

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ СПРАВ ОСОБИСТО КЕРМУВАВ РЕЙДОМ.

В рейді брало участь 150 поліцаїв зі "спеціального відділу" Скотленд Ярд, який висліджує шпигунство.

ЛОНДОН, 13. травня. — Зірвання радянсько-британських дипломатичних зносин, чого від давна домогалася частина британського кабінету, посулося на крок ближче внаслідок наїзду 150 спеціальних поліцаїв на осідок напів-дипломатичної радянської торговельної делегації в Лондоні.

Сер Вільям Джонсон-Гікс, міністер внутрішніх справ, особисто кермував наїздом, який розпочався в четвер і який, каже поліція, буде продовжуватися до ранку й через цілу п'ятницю. Рейд переводить "спеціальний відділ" Скотленд Ярд, який займається шпигунством і зрадою.

Поліція й міністерство внутрішніх справ не хоче дати ніяких інформаций про рейд, однак думають, що його метою було викрити документи або пропаганду, які нарушували-б англо-радянський торговельний договір.

Поліція каже, що знайшла так багато документів, що забере кілька днів, щоб їх переглянути. Повідомляють, що в будинку знайдено також пів тузіна рушниць.

Хоч дотепер не переведено ніяких арештувань, помімо того поліція поставила сторожу довкола будинку, яка не впускає навіть урядників радянської делегації, поки вони не діватися дозволу від поліції.

Около 300 радянських робітників задержано в будинку пізно ввечір, а деякі з них ходили на обід під поліційною ескортою. Всіх їх добре перешукано, заки дозволено їм виїти.

Уважають за певне, що рейд був зроблений на підставі рішення кабінету, яке запало на засіданню в середу.

Кажуть, що радянські дипломатичні представники відвідали парламент і інтерв'ювали робітничих послів відносно наїзду.

МІЛІОН АКРІВ УРОЖАЙНОЇ ЗЕМЛІ ПІД ВОДОЮ В ОДНІЙ СТЕЙТІ.

НЮ ОРЛІНС, Луїзіяна, 14. травня. — Від північного кордону Луїзіяни до Мексиканського заливу твориться велике озеро, 300 миль довге й від 50 до 100 миль широке. Тринадцять парохій у північно-східній частині стейту вже є під водою внаслідок прорвання там здовж ріки Миссисіпі. Шість інших парохій будуть заліяні водою на днях.

Більше як мільон акрів урожайної фермерської землі, на якій є від 40,000 до 50,000 фар-

мів, стоять під водою або будуть заліяні протягом тижня.

Більше як 150,000 осіб — чоловіків, жінок і дітей — були примушені виїхувати зі своїх домів до кемпів утікачів або домів своїх, що живуть поза наводненою територією.

Шкоду в маєтку обчислюють на 10 мільйонів доларів.

Ці факти дають деяке поняття про величину трагедії, що триває вже від тижнів. Всі ці факти відносяться лише до одного стейту Луїзіяни.

Г. ЗІНОВЕВ ЗНОВУ ПОЛОМАВ ДИСЦИПЛІНУ.

МОСКВА, 13. травня. — Г. С. Зіновев, бувший голова Комуністичного Інтернаціоналу, знову має клопіт з Комуністичною Партією за напад на її центральний комітет на непартийному мітингу.

Уважаючи його вчинок поломанням партійної дисципліни, центральний комітет рішив сьогодні предложити справу перед центральну контрольную комісію партії.

Зіновев гостро критикував рішення Комуністичної Партії відносно положення в Китаю і заявив, що робітники були неввірно інформовані "Правдою", органом центрального комітету Комуністичної Партії.

ОДИН ГЕНЕРАЛ НЕ ХОЧЕ РОЗЗБРОТИСЯ.

ВАШІНГТОН, 14. травня. — Генрі Л. Стімсон, особистий представник президента Куліджа, повідомив державний департамент, що один з революційних генералів у Нікараґу відмовився прийняти умови прозложення зброї американським морякам.

Однак Стімсон одержав підписану згоду від генерала Монкада, головного ліберального команданта, та одинадцяти інших генералів, за винятком Сандіно, й вважає, що це є кінець ліберального повстання. Стімсон був повідомлений, що генерал Сандіно покинув Монкаду з відділом людей.

БРАНТІНГ ІДЕ БОРОНИТИ САККА І ВАНЗЕТИ.

КОПЕНГАГА, Данія, 10. травня. — Славний шведський адвокат Юрій Брантінг, син бувшого соціалістичного прем'єра Брантінга, виїхав зі Штотгольму до Парижа, щоб обговорити там справу Сакка й Ванзеті з Лігою охорони прав людини. З Парижа Брантінг поїде до Лондону й обговорить там справу з визначними британськими парламентаристами, а потім виїде до Злучених Держав, де зголоситься до обох засуджених.

ТІЛЬКИ КОМУНІСТИ ЗА САМОВИЗНАЧЕННЯМ ЗАКАРПАТТЯ.

Центральний орган комуністичної партії Чехословаччини "Руде Право" з приводу адміністративної реформи на Карпатській Україні пише:

"Класово свідомий пролетаріят цілої Чехословаччини має досвід з часів Австро-Угорщини, як і сьогодні з історії чехословачької республіки і тому бере за своє до марганя українських громадян на Підкарпатті і в східній Словаччині. В найтіснішій з'єднанню зі всім революційним пролетаріят Чехословаччини буде наш рух на Підкарпатті боротись за дійсне національне визволення і культурне право на самовизначення, за знищення реакційного режиму буржуазії і за створення влади робітників і селян".

Товариші! Відновляйте перелатту на "Українські Робітничі Вісті"!

ПАРЛЯМЕНТ АНГЛІЇ УХВАЛИВ ЛИШЕ СІМ СЛІВ ЗАКОНОПРОЄКТУ.

Робітничі послы в британському парламенті дали боротьбу проти антиюніонного законопроєкту уряду.

ЛОНДОН, 13. травня. — Лише перші сім слів антитрейд-юніонного законопроєкту були ухвалені парламентом, який засідає як комітет для обміркування законопроєкту, коли його відкрито в 4-й годині сьогодні рано.

Дебата тривала через два дні й треба було обмежити її, щоб добитися закінчення.

Підчас нічної сесії було багато голосної обструкції з боку робітничих послів і прогрес був надзвичайно повільний.

Найбільший спір ішов над

означенням примусового генерального страйку. Деякі консервативні послы апелювали до уряду, щоб він ясніше означив ці слова, ніж це сказано в першій точці законопроєкту.

Сер Доґлес Гог, генеральний прокуратор, пояснив пізніше, що уряд внесе поправку, яка зробить застереження, що страйкері, які активно не беруть участі в організуванні або намовлюванні до генерального страйку, не повинні підлягати карам, прислужуючим на підставі законопроєкту.

КОНТРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ З МЕКСИКА ВИШЛЮТЬ НА ОСТРОВ.

Газета "Ель Сель" каже, що влада депортує поперх 2,000 осіб, увязнених за контрреволюційну діяльність.

МІСТО МЕКСИКО, 14. травня. — Газета "Ель Соль" каже сьогодні, що більше як 200 осіб, які є тепер у визначних за бунтівничу і контрреволюційну діяльність, виведуть до депортованим на "Рес Маріас", мексиканський тропічний острів на Тихому океані.

Газета вважає, що більшість цих в'язнів є римо-католиками і що їх депортація має на меті здушити католицьку контрреволюцію проти уряду.

МІСТО МЕКСИКО, 13. травня. — Довідаюся сьогодні, що банда повстанців у стейті Халіско напала на речч одного з найвизначніших німецьких

мешканців у Мексико, бізнесмена Шендубе, і вбила його.

Президент Калес особисто приказав федеральному війську зробити все в його силі, щоб зловити й покарати бандитів.

Звідомлення з Халіско кажуць, що Шендубе мав більше як 70 років і був любийний у сусідстві через свій добрий і спокійний характер. З робітниками, що працюють на речч, він боронив майна перед бандитів, які втікли в гори, а за ними пігналося федеральне військо.

ПРОФЕСОРИ ПРАВА ДОМАГАЮТЬСЯ ПЕРЕГЛЯННЯ СПРАВИ.

НЮ ЙОРК, 10. травня. — Колумбійський університет, який загалом вважається найвищою американською науковою інституцією, заявив за повним перегляненням справи Сакка й Ванзеті.

Чотирнадцять професорів правничого факультету на цьому університеті підписали петицію до губернатора Фулера в справі засуджених італійських робітників і до них прилучилося дев'ять професорів правничого факультету на

Ейльському університеті та шість професорів того самого факультету на Кензаському університеті.

Петицію підписали також 32 професори правничих факультетів Корнельського університету та університетів таких стейтів: Іллінойс, Мінесота, Мізурі, Оклахома, Індіана, Аляска, Огайо й Тексас.

Є це одна з найповоажніших петицій, яка коли наспіла влучилося дев'ять професорів правничого факультету на ритетних юридичних кругів.

У ВІКТОРІЇ БУДЕ РОБІТНИЧИЙ УРЯД.

СІДНІ, Австралія, 14. травня. — Після недавніх виборів у стейті Вікторія прем'єр Еллен вручив свою резинацію і провідник Партії Праці Гоген буде правлоподобно покликаний губернатором сформувати новий стейтовий уряд.

Гоген має найбільшу індивідуальну партію в стейті Вікторія, але не має більшості. Якщо він прийде до влади, то антиробітничі партії утворять коаліцію і вигляди на його правління будуть дуже малі.

Уряди Партії Праці вже є при владі в Ню Савт Вейлс, Квінсленді, Західній Австралії й Тасманії.

ФАШІСТИ ВИПУСТИЛИ ГІБСОН НА ВОЛЮ.

РИМ, 13. травня. — Вайолет Албіна Гібсон, яка пробувала убити Муссоліні в квітні 1926 року, була випущена вчора з в'язниці, де вона сиділа від часу виконання замаху.

Лікарі-психіатри признали Гібсон несповною розуму і прокураторія вважає її невідповідальною за її вчинки. Підчас атентату Гібсон раніла Муссоліні в міс кулею з револьвера.

Тепер її дозволено повернутися до Англії, бо вона є британською підданою і сестрою лорда Ешборна. По народності Гібсон є Ірландкою.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РЕКРУТАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПАРТІЇ ПРОДОВЖЕНА ДО 15. ЧЕРВНЯ.

Центральний Комітет Комуністичної Партії Канади проголосив був цілий місяць травень — рекрутаційним місяцем нового членства до Компартії. Спеціальною телеграмою до нашої редакції Український Головний Агітпроком повідомляє, що ЦК Компартії цю кампанію продовжив до 15. червня.

Кампанія за збільшення членства Компартії тісно зв'язана з допомогою партійному органу — "Воркерів" у формі приєднання йому нових передплатників та пресфонду.

Одну тисячу нових членів для Компартії Канади і одну тисячу доларів передплати й пресфонду для "Воркера" — це ключ Українського Головного Агітпрокому до української частини партійного членства. Цей ключ при ширій й дружній праці членства можна виконати до 15. червня. Треба лише взятися до праці. Працювати в тому напрямі повинно не лише членство Компартії, але і широке робітництво взагалі. Є багато робітників, що симпатизують до Комуністичної Партією, з її програмою, з тактикою боротьби, але далі симпатії не йдуть. Є й члени партії, яких діяльність обмежується плачанням владок та нерегулярним вчасанням на мітинги. А є одиниці чи певна частина членства, що працюють понад сили, щоб зміцнити партію та поширити її друковане слово. Однак як перші, так і другі — люблять себе називати комуністами, коли треті не мають часу над цим думати. Комуністом не є той, що симпатизує з Компартією, як і не є ним той член, що лише виповняє свої членські вкладки, а позитив нічого більше для партії не робить. Комуністом є той, що студіює й розуміє всі завдання Комуністичної Партії та завзято працює для добра партії й працюючої класи.

Тепер проводиться кампанія за збільшення членства Комуністичної Партії Канади та за зміцненням й поширенням партійного органу. В цій кампанії кожний член партії та симпатик повинен докласти, що йому дійсно лежить на серці добро партії й цілої робітничої класи, якої Компартія є передовою революційною стежею. Доказати це можна й треба активною працею в рекрутаційній кампанії, що її продовжується до 15. червня.

Не відкладаючи цієї справи на завтра — ми, всі українські члени Комуністичної Партії Канади, дружно візьмемся за виконання свого обов'язку, підписавши ключ Українського Головного Агітпрокому — 1,000 нових членів для Компартії Канади та \$1,000 передплати й пресового фонду для "Воркера"! Виконаймо цей ключ до 15. червня! Берімся таки зараз до праці — пам'ятаючи, що працюємо ми для добра цілої робітничої класи й для самих себе.

МАСОВА РОБІТНИЧА ГАЗЕТА "КОПІЙКА".

В другій половині квітня відбулася в Москві нарада редакторів центральних і провінціальних радянських газет. Обговоривши різні справи радянського будівництва та ролі й завдання газет в ному, нарада прийшла до заключення, що для працюючих мас потрібна масова дешева газета. До міста приходять багато робітників із села, щоб заробити грошей для поправлення свого господарства. Їм потрібна дешева популярна газета, яка їх може освідити, щоб вони, повернувшись до села, поєснили з собою цю свідомість.

Опублікувавши цю справу, нарада постановила організувати в кількох найбільших промислових центрах масові робітничі газети типу "Копійка". Щоб за 1. копіюку — пів цента на американські гроші — робітник міг купити газету та прочитати, що діється в світі та доволка него.

Газета, друковане слово, популярно написане — це могутній організаційний, освітлюючий і виховуючий засіб. А в руках працюючих він має подвійну силу. Тому то різні темні сили його викливають, бояться, душать. Тим більше працюючі повинні будувати, зміцнювати та поширювати свої робітничо-фармерські газети.

ПАПА РИМСЬКИЙ ВИКЛИНАЄ КНИЖКИ Й КІНО-ФІЛЬМИ.

Як бачимо, то сучасні заступники Христа на землі, як це вони самі себе називають, не моляться за ворогів своїх, а виклинають їх.

Телеграми з Риму доносять, що поки Муссоліні душить кожний прояв поступового руху в Італії, папа римський видав "дуже гострий" наказ своїм єпископам по цілому світі, щоб вони поведи завзяту кампанію проти книжок і кіно-фільмів, які підбурюють полові почуття. Папа закликає, чи такі наказує єпископам повести безпощадну війну особливо з тими науковими книжками, які гарно, популярно видаються, а тому й дуже розповсюджуються. Є це дуже "небезпечні" книжки, бо вони апелюють до людей і своїм зовнішнім виглядом і внутрішнім змістом.

Бідний папа! Як він завидує змогу попередникам з середньовічної доби. Тамті мали силу й змогу боротися, мали відповідні засоби боротьби. Вони "ліз топили" з тих, що писали наукові книжки та ширли науку. А теперішній папа може тільки виклимати. Може виклимати він, його єпископи, але цим великого розвитку науки не спинять. Викляв папа рим-

ський твори Анатолія Франса, але вони тим більше поширилися. Викляв царська церква Льва Толстого, але цим ще більше його спонузувала. Як тільки стане відомим публіці, які книжки, драми та фільми викляв папа, то адячні йому будуть за це автори й видавці. Бо кращої реклами їм не треба. Кажуть, що ніколи ще на американському континенті не читали так Американці книжки Дарвіна про еволюцію, як підчас "малючої розправи" в Дейтоні минулого року.

Ні, такі погані засіб боротьби "з крамолією" мають тепер отці духовні. Заборонити єгомось парафіянам читати якусь "грішну" книжку чи газету й кортить тоді парафіянина почитати те, що йому єгомось заборонив. Кортить, бо по біблійному ще від самого створення світу чоловіка тягне до забороненого оговчу.

Тягне. Погягне вірних папі римському й до заборонених книжок. Потягне до книжок і до кіно-фільм. Бо такі основи "фундаменталізму".

ГЕОГРАФІЯ КИТАЮ.

В останніх роках, а особливо тепер, преса цілого світа подає кожного дня новини з Китаю. Очі цілого світа звернені тепер на Китай. В Китаю від кількох літ війна, а в останню часі розгорілася там справжня революція. В Китаю посилюють сильні європейські

Китай багатий на плоди. Головні плоди подумного Китаю є рис, бавовна і цукрова тростина, що з неї виробляють цукор. В північному Китаю сльот багато пшениці, а на східних гір росте чай. Китайська культура найстарша. Китайці швидче від Євро-

МАПА БІЛЬШОЇ ЧАСТИНИ КИТАЮ.

Замітки: На кожній малі горі є північ, в долині полудне, з правого боку схід, з лівого захід. На повній малі горами, найбільш чорними лініями позначені горні провінції. Тонкі лінії, що на них є рисочки — це всі залізничні дороги. Горні стовпчиками позначені великі китайські мур. Все що біля — це суша, все сіре (з дрібними рисочками) — це море. Головні міста написані більшими буквами.

держави свої війська, військові кораблі, літаки, гармати. По цілому світі свідоме робітництво протестує проти вилучення капіталістичних держав в китайську революцію і видає грімкий клич: "Руки геть від Китаю!"

Свідомі люди не можна не цікавитись подіями в Китаю, де можливо, рішається доля не лише великого китайського народу, але й інших поневодених народів поза границями Китаю.

Географічні відомости.

На великанських просторах східної Азії простяглась велика країна Китай (по англійськи Чайна). Займає Китай простір поверх 11 мільонів квадратних миль, значить більше на один мільон миль, як ціла Європа. Населення має Китай близько 500 мільонів, значить четвертину людського роду цілого світа.

Китай — це гористий край, тільки над Тихим океаном, від міста Пекіну до Шангаю і над великою рікою Янцзе, тягнуться долини. Майже по всіх східних гір розводять Китайці чай, а на вище згаданій низині, живе незвичайно густо 150 мільонів людей. Кожний шматок землі використаний під управу так, що біди люде живуть в лодках (човнах), на тратвах і твоять як-би плавальної села. Там вони родяться й умирають. Але землю використовують не біди люде, лиш пани-капіталісти, а біди в них служать.

Найдовшою рікою в Китаю є Янцзе (Синя ріка), що тягнеться 5 тисяч 300 миль, з того з тисячі миль від устя вона на стільки глибока і широка, що їздить нею навіть найбільші кораблі. Це й спричинилося до великого зросту міста і порту Шангаю, що став головним осередком торгівлі.

пейців винайшли папір, компас (такий прилад, що вказує північ, полудне, схід і захід), чорнило, друкарську штку, дзвони, ланцюхові мости (мости звисаючі над великими ріками або пропастями), сивакки, газове освітлення, стрільний порох. В різних галузях індустрії Європеї не можуть їх навіть наслідувати. Найважніші плоди китайської індустрії такі: шовкові товари, вовнина, бавовнина, прекрасна порцеляна, різьба в дереві і слонов'ячій кості, вироби з соломи, папір, вироби зі шкла, туш і т. д.

Не зашкідить згадати й те, що Китай має найстаршу в світі пресу. Одна газета, що звалась "Кін-Бао" виходила тисячу п'ятсот дванадцять літ і перестала виходити тільки в 1915 році.

Перед двома тисячами літ, Китайці збудували на півночі (гляди на мапу) довжених мур, знаний в цілому світі під назвою "великий китайський мур". З долини на гору, з гори в долину полями, кам'яними ребрами і пісковими пустелями, велитенською гадукою вється той мур — диво світа.

Полекуди він гранітний, полекуди просто з глини і землі, виложуваний цеглою та кам'яними плитами, з чотирокутними вежами, тягнеться він більше як 4 тисячі 600 миль від Жовтого моря в пустелю Східного Туркестану. Високий мур на п'ять і шість метрів і такий-же широкий. Стоїть він і по нинішній день на сході міщині, на заході здебільшого в руїнах, як свідок всіх подій, що відбувалися на протязі двох тисяч літ.

Загально прийнятим в світі є поняття, що Китайці збудували цей мур з півночі для оборони перед нападом Монголів і щоб відгородити себе від світа. Але по правді це помилкове твердження. З давен-дав-

на Китай він торговаву з східними народами, і був час, коли став він складовою частиною колосів могутньої монгольської імперії, що охожувала на протязі 150 років простір від сьогодняшнього Владивостоку, Шангаю до Смирни, Білорусі, Новгородських земель і українського Підкарпаття. Тому

китайський мур служив швидче для забезпечення шляхів сполучення з країнами середньої Азії.

При кінці слай згадати ще, що Китай граничить з півночі (коли рахувати й Монголію) і заходу з Радянським Союзом, з полудня з Індією, а зі сходу з Тихим океаном.

ТРЕТІЙ ЛИСТ СТ. ЛАНЦУЦЬКОГО З МОКОТОВСЬКОЇ ТЮРМИ.

(Докінчення.)

Щораз більше стає мовбних процесів за приналежність до Компартії; недавно скінчився процес 150 Українців у Володимирі Волинським, на якому 9-ох засуджено на досмертну тюрем, багатьох по 15, по 10, 8 і 6 літ, а найлегший засуд на 4 роки тюрем. В Луцьку відбувся процес 100, а в багатьох інших містах українських і білоруських пригтовляють буржуазні польські суди далі масові процеси. На Білорусі уряд польський переводить дике нищення всякого незалежного руху. Сьогодня Білорусь виглядає під владою Пилсудського і пепесівця Морачевського немов один великий військовий табор. По селах вганяють карні експедиції, шаліють ревізії, арешти й наглі суди, биття й катування — ось хліб насущний білоруського селянина. Недавно фашистський уряд Пилсудського арештував білоруських послів, позакривав майже всі культурно-освітні інституції, кооперативи, банки, школи і т. ин. В часах найбільшої царської реакції не було чогось подібного. Ви, товариші, читаючи ці рядки, може будете хитати головами й скажете: — ей, це вже хіба пересала! А що-ж скажете на те, що в Тернополі українського селянина М. Білого засуджено за знайдення в нього комуністичних брошур на кару смерті? А що скажете про те, що вбитий Українцями куратор Собіньський закрив в коротких часі 2,000 українських шкіл? Товариші! Сьогодняшня Польща то одна велика, жажлива каторга, супроти якої колишній кровавий царський уряд виглядає сьогодня недосяжним ідеалом. І уявіть собі, товариші, що пепесівці Недзьялковські й Діяманд на засіданні II Інтернаціоналу, коли ухвалювано протест проти

білого терору в різних фашистських країнах, до яких один Англієць зчисляв і Польщу — згадав два польські "соціалісти" запротестували проти цього, доказуючи, що Польща не є країною фашизму, ані країною білого терору, що в Польщі "уряд не є ані реакційний, ані демократичний". Але який-же він є? Як низько впали ці соціал-зрадники! Чи-ж не є вони найвірнішими лівими членами польської буржуазії і її фашистського уряду? Де і коли буржуазія мала вірніших собак на ланцюгу від цих нужденників, які жаскують себе червоним прапором? Але марші їх з'усилля. Пролетаріят зачинає протирати очі і пізнавати в них льюкаів буржуазії, поводи відвертається від них і переходить під прапор класової боротьби й революції. А тим прапором є тільки прапор комунізму. Уже певні ознаки свідчать про те, що химерні надії його розвіялись (наприклад: вибори до каси хорих у Варшаві, в Прушкові, вибори до міської ради, величезні демонстрації на Білорусі і т. д.), — Але завдання перед нами ще дуже тяжкі. Ворог ще сильний, та не менше сильний є й дух революції робітничої класи, не менше сильними є й лави героїських робітників і селян, що будяться й готуються до боротьби. Праця наша є доказом, що клич: Пролетарі усіх країн єдиайтеся! — живе в умах величезних мас робітників, що помімо затій нікчемної соціал-каналії й соціал-зради — міжнародна солідарність є живим фактом. Міжнародна солідарність, революційний дух, ленінська ідеологія й тактика — ось запорука нашої перемоги.

З комуністичним поздоровленням, за Мокотовську Комуну, Станіслав Ланцукський.

НА ЗАВОДАХ КРУПА В НІМЕЧЧИНІ.

Заводи Крупа в Німецччині в місті Есені владлені на цілий світ своїм виробленням найбільших в світі гармат підчас світової війни. Велике півмісячне місто Есен. Майже половину його площі належить до Крупа, властителя цього велитенського заводу.

Перед війною цей завод Крупа виробляв 90 процент мирної продукції. Головна галузь виробництва — відливарня, де виробляють лити кришу (сталь). Тільки 10 процент цієї продукції йшло на військові потреби. А за час війни цілий завод виробляв тільки війсьну продукцію.

Перед війною в тому заводі працювало 42,000 робітників, а в липні 1918 року, працювало 15,000, а перед самим закінченням війни працювало — 140,000. Підчас окупації Руром Французами в 1923 році працювало 53,000, а тепер працює заздво 20,000.

Тепер заводи Крупа виробляють переважно крицеві бляхи, великої сили котли, локомотиви, залізничні вагони, колеса та інші залізничні матеріял, як також сільсько-господарські машини. Спеціальністю виробництва є криця, яка не ржаве і та така, що не боїться соляного квасу.

Занепад по цехах.

Занепад продукції найякравіше видно в теперішньому локомотивному відділі. Це найбільша в Європі майстерня з цехами-залиями на 74,000 квадратних метрів, що її збу-

дували 1917 року, як гарматний завод, чи-то так званий "Гіндебургову майстерню". Тепер тут виробляють локомотиви, тендери та вагони. Щось із 10 підвідділів тягнуться на 300 метрів завдовжки. 5-6 підвідділів лежать, як мерці, у святковій тиші. Тільки в 2-3 видно робітників. У грудні 1919 року з цих цехів вийшов перший локомотив, з 10-ма вагонами, ще 1921 року тут працювали щось із 7,500 робітників і виробляли 400 локомотивів на рік (1.1/3 локомотиви на день!) Тут можна було одночасно будувати 35 локомотивів, а тепер у цілій велитенській салі працює ледве 150 робітників! Отже, всю щорічну потребу в локомотивах можна задовольнити на 20-ох німецьких локомотивних заводах протягом однієїнічного дня! 36 великих варшавських — до 54-ох метрів завдовжки — що стояли тут підчас війни, доведлось знищити. Тепер найдовший з них має тільки 20 метрів завдовжки.

У колишньому токарному цехові після війни почали виробляти сільсько-господарські знаряддя. Цілий ліс пасів сполучає вали на стелі з безліччю свердлових машин. Але це — прикрий ліс: майже ніодно з його дерев, чи-то пак пасів, не рухастя. Більшість машини пусте. Інженер сумно згадує про великі радянські замовлення на сільсько-господарські машини, коли випускали щось із 400 машин на день, а тепер застій.

Великий вплив недавнього з'їзду німецької компартії, що відбувся саме в Есені, багато вплинуло на фабзавкомі крупних підприємств. І, можна сподіватися, що там відбувається чималі зміни в напрямі поліпшення його діячів. Уже розпочато серйозну роботу серед християнських та соціал-демократичних робітників.

І дарма, що все місто Есен та всі Крупові заводи разом з їхньою продукцією й далі підпадають, а вплив компартії ввесь час збільшується. Повільно, але певно.

Поліпшення продукції коштом робітників.

Умови праці в заводах Крупа дуже тяжкі. Взагалі, дирекція брутально ставиться до умов праці робітників, зокрема у відділі сільсько-господарських машин та в фарбярні. Стоїть робітників та спускає машини в червону фарбу і протягом щось із 10 хвилин тримає руки майже до половини у шій фарбі. А дирекція ніяких гумових рукавиць не дає. Звичайні-ж рукавиці дуже заважають підчас відрадної роботи. А час — гроші...

Робочий день триває 10 годин. Ті, що працюють коло вогню, мають ще 2 години підготовчої праці, за які не платять. (Соціал-демократичний представник фабзавкому заявив, що фабричні комітети є проти оплати додаткових годин, ніби-то через те, що це... "утрудняло-б агітацію за зменшення робочого дня", (коли всі дізнаються, що в Крупа працюють 12 годин)... Отже, не оплачуючи 11-ту та 12-ту години, перетворюють 12-годинний день на 10-годинний. Справді, яке соціал-демократичне шуктарство!...

Заробітні платні менша, ніж дендене. З 20,000 робітників, кілька тисяч належить до старого покоління відданих ви робітництву, "спокійних" елементів, прикутих до заводських обідань, до заводської кооперації та до заводської житла, (фірма має 10,500 квартир у 13 селищах). Закуті вони також сильним християнсько-католицьким впливом. У фабзавкомі на 30 членів є 10 представників "християнських" профспілок та 4 — від "Гірш-Думерівських" (близькі до "демократичної" партії). З 16 представників вільних профспілок є 7 соціал-демократів, 6 комуністів та 3 колишні комуністи. Цікаво, що між соціал-демократами та християнськими членами фабзавкому іде щільне співробітництво.

Запитавши про відсоток професійно-організованих робітників, я помітив, як соціал-демократичний член фабзавкому повернувся до "християнського" та приклав палець до рота. Мовляв, мовчи! Справа в тім, що вони ховаються з пими цифрами, щоб дирекція, була, не дізналася та не використала їх собі на користь...

Великий вплив недавнього з'їзду німецької компартії, що відбувся саме в Есені, багато вплинуло на фабзавкомі крупних підприємств. І, можна сподіватися, що там відбувається чималі зміни в напрямі поліпшення його діячів. Уже розпочато серйозну роботу серед християнських та соціал-демократичних робітників.

ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДИ ПІЛСУДЧИКІВ.

На нового воеводу Тарнопіль призначено полковника Вансневського, колишнього легіонера та палкого прихильника Пилсудського. Пості всіх повітових начальників тарнопільського воеводства також будуть заміщені офіцерами. Взагалі останнім часом перекидають офіцерів до тарнопільського воеводства, що, як відомо, суміжне з радянським Поліллям. Польська преса не приховує, що ці заходи викликані воевочиними планами Пилсудського щодо до Радянської України.

ТРУСИ Й АРЕШТИ В СТАНИСЛАВОВІ.

Станіславська поліція перевела цими днями труси й арешти серед тамошніх Українців. Шукали за комуністичною партією Західної України. Покищо відомо є, що арештовано слідуючих осіб: Соколик, Палуцу, Шкла і Гелдера. Про вислід дальшої акції поліції — відомостей покищо нема.

ЛЮДЕ І МАШИНИ В ПОВІТРІ.

Люде повітря...
Така назва вже усталилася за авіаторами давно.
Не легка служба та праця авіатора.

В літі авіатор у повітрі вісім до дев'ять годин щодня.
Не легка робота.

Але ще тяжче механікою: Буває так, що й добу не доводиться спати.

Ще перед полетом, тоді, коли летун спить, — механік уже вартує біля літака, готує його до полету, чистить, перевіряє мотор.

Готуються механік і авіатор до практичної роботи в різних школах, кожен із своєї спеціальності.

Повітряне "хрещення" — перший власний полет — робить авіатор у школі.

Трапляється, що оці піднімається під хмару молодий не-досвідчений авіатор, а спуститись не може. Бойться.

Кілька разів спускається він униз, підходить на 100 — 200 метрів до землі, а сісти — не сміє. Знову виключає мотора і піднімається у височині. Так він "балює", доки по нього пішуть інструктора на літаку, щоб показав, як спуститись.

Але в таких полетах загартовується летний склад. Він набуває досвіду, практики та навичок і навчається літати в повітрі з такою певністю, як ми ходимо по землі.

Кожний полет авіатора записується. Є авіатори, що мають до 2 тисяч полетів. Є серед авіаторів і герої, що дістають звання "Аса".

Це вища почесна повітряна нагорода для авіатора. Дається її тому, хто під час практичних боєвих операцій зіб'є (звичайно, умовно) три ворожі літаки. Зробити це не так то легко.

Кожного року до шкіл повітряної флотії попадає молодь. Важка, але цікава робота випадає на її долю, бо молоді повітрофлотці повинні заступити талановитих, досвідчених авіаторів, що в боях повітряних здобували перемогу за часів громадянської війни.

Молодь проходить в школах всю "повітряну науку", і під її керівництвом підносять під хмари червоні літаки.

Літаки з паровими турбінами.

З побільшенням сили моторів в авіаційних апаратах, — такі мотори стають неможливими складними. Наприклад, 1,000 сильний мотор французької фірми Льюрен-Дітріх має 24 циліндри і 48 клапанів, що в них кожний може спричинитися до псування мотору.

От чому з'явилися проекти замінити в авіаційних апаратах двигуни внутрішнього горіння — на хуткохідні і високого тиснення парові турбіни.

Ця, на перший погляд абсурдна (нерозумна) думка, ко-

ли ближче придивитися, має свої переваги. Турбіна робить спокійніше й менше здвигується, ніж теперішні літаки. На тій самій підставі, а також через брак складних частин керованого механізму, майже виключається можливість порушення справної роботи машини.

Вага машини, при великому числі обігів (10—20,000 за хвилину) і при тисненню пари в 80—100 атмосфер, тримається в належних межах. Зменшення числа обігів пропелера, коли-б цього потребували умови повітряного тиснення, можна цілком здійснити завдяки найновішим механізмам. Так само розв'язано питання про використання м'якої (відробленої) пари турбін.

Отже, виходить, що практичне пристосування парових турбін в літаках можна цілком здійснити й це є одно з найважливіших завдань найближчого часу.

Механізація керування.

Другою дуже важливою частиною в майбутніх авіаційних апаратах є кермовий механізм. Зрозуміло, що літаками такого величезного розміру і ваги, які тепер будуються, не може керувати один летун. Тому керування ними буде механізовано за допомогою електричного або гідравлічного механізму, або-ж стисненого повітря. Такого способу керування живається вже кілька років в морському пароплаванні.

Одночасно з цим правильніше розподіляється робота на літаках. Надалі механік не буде вже одночасно керувати кермою, обслуговувати мотори й стежити за рухом в повітрі, як це робиться тепер.

Чому недоцільна надто велика швидкість.

На яку швидкість руху літаків можна сподіватися в найближчому майбутньому?

Звичайно, в майбутньому уявлення величезні швидкості руху транспортних повітряних апаратів — в 400 і більше кілометрів на годину. Порівняно з цим 150 до 160 кілометрів теперішньої швидкості транспортних апаратів дуже мало.

Збільшення швидкості можна досягти двома способами. Перший спосіб — це збільшення ваги апарату на квадратний метр поверхні, що підтримує. Найновіші літаки дають 50 кілограмів на квадратний метр. Коли цю вагу збільшити, як це практикується в спортивних повітряних апаратах, до 100—120 кілограмів на квадратний метр, то можна досягти швидкості в 300—400 кілометрів на годину (свій рекорд — 449 кілометрів на годину).

Збільшення швидкості можна досягти двома способами. Перший спосіб — це збільшення ваги апарату на квадратний метр поверхні, що підтримує. Найновіші літаки дають 50 кілограмів на квадратний метр. Коли цю вагу збільшити, як це практикується в спортивних повітряних апаратах, до 100—120 кілограмів на квадратний метр, то можна досягти швидкості в 300—400 кілометрів на годину (свій рекорд — 449 кілометрів на годину).

Збільшення швидкості можна досягти двома способами.

Перший спосіб — це збільшення ваги апарату на квадратний метр поверхні, що підтримує. Найновіші літаки дають 50 кілограмів на квадратний метр. Коли цю вагу збільшити, як це практикується в спортивних повітряних апаратах, до 100—120 кілограмів на квадратний метр, то можна досягти швидкості в 300—400 кілометрів на годину (свій рекорд — 449 кілометрів на годину).

Збільшення швидкості можна досягти двома способами. Перший спосіб — це збільшення ваги апарату на квадратний метр поверхні, що підтримує. Найновіші літаки дають 50 кілограмів на квадратний метр. Коли цю вагу збільшити, як це практикується в спортивних повітряних апаратах, до 100—120 кілограмів на квадратний метр, то можна досягти швидкості в 300—400 кілометрів на годину (свій рекорд — 449 кілометрів на годину).

Збільшення швидкості можна досягти двома способами. Перший спосіб — це збільшення ваги апарату на квадратний метр поверхні, що підтримує. Найновіші літаки дають 50 кілограмів на квадратний метр. Коли цю вагу збільшити, як це практикується в спортивних повітряних апаратах, до 100—120 кілограмів на квадратний метр, то можна досягти швидкості в 300—400 кілометрів на годину (свій рекорд — 449 кілометрів на годину).

Перешкоди під час спускання на землю.

Та разом з побільшенням швидкості руху, відповідно збільшується швидкість спускання апаратів на землю. В звичайних апаратах зниження йде зі швидкістю в 80 — 90 кілометрів на годину. Не так-то уявити, якої виключної акробатичної спритності потрібується при такому швидкому спусканні, щоб апарат не розбився.

Найкращі авторитети (знавці) авіації вважають, що для великих транспортних апаратів найбільша швидкість зниження це 90 — 100 кілометрів на годину. Значить, для рейсових повітряних апаратів способом побільшення ваги апарату не можна сподіватися значного побільшення швидкості руху.

14 кілометрів над землею.

Більше надій на успіх дає другий спосіб, це — літати на дуже значних висотах, де розріджене повітря дає менше опору рухові літака. Мова йде про височину в 12—14 кілометрів, що на ній можна досягти подвійної швидкості.

Та через те, що на такій височині людина не може дихати, для пасажирів і команди треба буде мати герметичні (щільно зачинені) приміщення, відокремлені від зовнішнього світу й забезпечити в середині постійне внутрішнє тиснення особливими компресорами.

Все це влаштувати можна і на великих висотах несприятливих умов. Річ в тому, що продуктивність моторів залежить від величини атмосферного тиснення. Наприклад, мотор на 1,000 кіньських сил дає на височині 5,500 метрів, де тиснення вдвічі менше, ніж коло землі, роботу лише в 500 кіньських сил. Щоправда, техніка добилась того, що найновіші мотори не зменшують своєї сили на височині до 4 тисяч кілометрів та навряд чи це пощастить здійснити на висотах в 12 — 14 кілометрів.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

С. Бак.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

З МАЙНЕРСЬКОГО РУХУ В КЕНМОР, АЛТА.

Хочу в пару речень сказати про діяльність майнерів в Кенмор. Наш відділ належить 100 процент до Майн Воркерс Юніон оф Канада, від початку заснування згаданої юнії. Мітінги свої відбуваємо кожної неділі по полудні. Кожний член юнії має зареєструвати свою присутність у придверника, котрий записує до книжки. Коли член був на мітінгу менше як два рази в місяць, платить долара кари до відділової каси. Це в нас практикується вже через кілька років. І це виходить нам в користь, бо кожний мітінг відбувається при спорім числі, а часом 100 процент присутніх членів.

На мітінгах вирішується різні непорозуміння, котрі заходять між босами і майнерами на місці, як також різні інші справи, котрі дотикають робітничого руху взагалі.

Наш відділ має свій місцевий статут. В згаданім статуті є параграф, котрим дозволяється ексекутиві нашого відділу час від часу спроваджувати робітничих бесідників, на що є призначений спеціальний фонд на покриття коштів.

Нам обнижено платню, як і всім іншим майнерам цього дистрикту. Однак завдяки ексекутиві нашого відділу, яка зуміла втримати солідарність у відділі, нам удалось задержати всі умови праці в майні. А умови праці найголовніші при контрактній роботі. Багато нарікань можна почути на умови праці всюди по майнах. Винні за це обставини часу, але до певної міри винні й самі майнери. Боси заставляють декотрих одинок виконувати те, що їм не належить, а коли так діється раз, другий, третій, десятий, то потім вже заставляють всіх взагалі, мовляв, як ти можеш, то й ви мусите, а як ні, то вже знаєте, що чекає.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

ЛЕКЦІЯ ЕПІСКОПА БРАВНА.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

Щоб затримати услія праці, то залежить, як за сильно майнери зорганізовані на місцях, щоби ставити опір босові, котрий заставляє робити те, до чого майнер не з'обов'язаний. До заряду відділів повинні вибирати людей витриваліх, які-б чесно і совісно працювали для добра організації і заступались за покритвеннями членами свого відділу.

На догадання майнерів нашого відділу зроблено албертійським урядом деякі поправки в компенсаційнім акті, а саме: до тепер виплачувано відшкодування за покалчення пропорційально до суми \$1,140.00 заробітної платні в році, яку тепер змінено на \$1,250.00.

Ще кілька інших поправок було зроблено в нашу користь, які я зараз не вичислю. Тут належить признання за ці здобутки ексекутиві, яка видигнула це догадання. Можна-б багато більше здобути, коли-б ми згуртували всі наші сили доволка ексекутиви Майн Воркерс Юніон оф Канада. Нашим обов'язком є зробити згадану юнію 100 процент сильною, бо можна сподіватися, що нас чекає затяжна боротьба в близькій будучині за признання цієї юнії оперейтарами, як також за вироблення загального агріменту для цілого дистрикту.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

Буклужин.

ЛЕКЦІЯ ЕПІСКОПА БРАВНА.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

Гемітон, Онт.

том в еволюції — так сказав епископ Бравна. Коли референт скінчив лекцію, бурливі оплески тривали майже цілу хвилину.

СВЯТКУВАННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

Кемсек, Саск.

Кемсек, Саск.

Кемсек, Саск.

Кемсек, Саск.

ВІНЕ ПІД КЛИЧЕМ: "ГЕТЬ РУКИ ВІД КИТАЮ!"

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

ВІНЕ ПІД КЛИЧЕМ: "ГЕТЬ РУКИ ВІД КИТАЮ!"

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

Саскатун, Саск.

сама армія чує себе сильною, бо за нею є міліони китайського пововоленого народу.

В неділю, 8. травня промовляв т. Моріарті на концерті в Укр. Роб. Домі, де він в своїй короткій промові з'ясував завдання українських робітників, які гуртуються при робітничих організаціях. Згадавши про імігрантів, які прибувають з українських земель, окупованих Польщею, Чехословаччиною і Румунією, він сказав, що завданням свідоміших робітників є поскоквати їм теперішнє становище в Канаді, і гуртувати тих імігрантів при робітничих організаціях і вчити їх англійської мови.

При кінці сказав до присутніх, щоб вони стали членами робітничих організацій і спільно боролися проти свого ворога — капіталу. До членів сказав так: Залишіть раз на завжди свої особисті інтереси, а солідарно в свідомо працюйте в організації. Не робіть ріжниць між собою, бо коли ви є членами організації і розумієте цілі і завдання своєї організації, то працюйте разом як брати в користь в розвиток своєї організації.

Робкор.

ДОЛЯ ІМІГРАНТА.

При долині над потічком Там стоїть хатина, З неї мати старенька Виглядає сина.

Десь, поїхав у чужину, Далеко за море, Давно з нею попрощався, Говорив їй, горе!

Ще й до неї все приходять Маленькі вчуната, Тай питають: "бобцю любя, Чи нема ще тата?"

І невістка все приходить Тай все щось думає, Зарженна, заплакана Також все питає.

Плаче й сама стара мати А всіх потіпає, Шо синюк уже напевно Домів повертає.

А синів і не спитися Домів повертати, Ходить, бідний, по чужині Шукає роботу.

Ходить, бідний, і шукає Тай все думає, За що нині наїстися? Він грошей не має!

От-так воно нині в світі — Бідняки живуть, По тернистий доріжечці Своєю доленьку коють.

За те панам нині добре Та гарно живється, Вони всюди проживають, Ім доля сміється.

А що-ж то ми, не всі люде, Шо не одна доля? Шо одним життя-веселіє, А другим невоя?!

Пани можуть їсти, пити, Гарно забавлятися, А нам бідним робітникам З голоду вмирати!

Час вже любі брати мої Зі сну пробудитися, Та з під ярма ворожого Час нам визволитися!

Встаньмо враз усі, як один У біг з ворогами! А забавне цисти, воля, Тоді межі наші.

А тоді вже не тра буде Іхати в чужині, Бо земля наша багата, Виклике родину!

Коністон, Онт. I. B.

СПІЛКА СЕЛЯНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ "ПЛУГ" НА РАД. УКРАЇНІ.

I. 1922 — 1924 P.P.

На початку квітня 1922 року в Харкові заклали "Спілку селянських письменників", що прийняла назву "Плуг". Спілка мала на меті: об'єднання у всьому українському масштабі селянських письменників, що йдуть поруч з пролетаріатом до утворення нової соціалістичної культури, боротьбу творчими зусиллями своїх членів - письменників з вельногією серед селянства, а також допомагати виявленню селянської революційної творчості.

Заклади її письменники, що прийшли до Харкова з села, читали вчистись, чи працювати, переважно, таким чином, сільська молодь.

Велика стихія селянської революційної творчості зразу відгукнулася на перший заклик спілки, що був уміщений разом зі статутом в першому числі журналу "Плуг" і в газеті "Селянська Правда" на весні

того-ж 1922 року. Почали надходити твори окремих авторів, листи з запитаннями з далеких закутків, заяви про приєднанню до Спілки.

Вже за перші п'ять місяців свого існування Спілка розвинула досить широку діяльність. Проведено організацію на периферії, закладено філії спілки в Червонограді, Валках, в Лубнях, на Київщині, Полтавщині і в інших місцях, навіть на Курщині.

Найважливіша-ж робота йшла в самому Харкові.

Згуртувалося тут біля бюро "Плуг", в яке ввійшли т.т. С. Гидиленко (голова), А. Панів (секретар), І. Сенченко, Гр. Коляда, Ів. Шевченко (член) — всього 24 товариші.

Поруч з працею літературною своїх членів — спілка зразу розпочала вести масову літературну роботу.

Що тижня (в "понеділки") впорядковувались літературні вечірки, що збирали чимало слухачів (100 — 300), переваж-

но студентів-рабфаковців, приїжджених селян, червоноармійців, робітників.

На вечірках зачитували свої твори і "плужане" і нові товариші, що хотіли вступити до "Плуга", і інші революційні письменники. Зачитане обговорювалось, гуртом робилось товариський порадки і вказівки.

Крім того "плужане" часто й самі виступали з своїми творами серед робітників, червоноармійців і навіть на селі, влаштували лекції, спеціальні літвечори, присвячені певним літературно-громадським подіям (200-річчя ювілей Гр. Сковороди, 25-річчя діяльності Гн. Хоткевича й інші).

Популярність "Плуга" невпинно зростала, його лави невпинно збільшувались, краща йшла зовсім молода літпродукція "зелених письменників".

До Бюро Спілки надходили листи з усіх закутків України з проханнями прийняти до Спілки, зразками творів і життєписів. Майже що тижня приїжджали до Харкова з сел нові письменники, щоб дістати поради, вказівки і товариський критику на свою творчість. Вони розшукують літературу відповід-

но студентів-рабфаковців, приїжджених селян, червоноармійців, робітників.

на студію та поглиблену лабораторію, зробити перереєстрацію членів та позбавитися того баласту, що за ці три роки не виявив себе. Те саме було вирішено й відносно літгуртків "Плуга".

Пленум ще раз переглянув ідеологічні засади "Плуга" (зафіксовані в ідеологічній та художній платформі і в резолюціях 2-го з'їзду "Плуга") і визнав їх відповідними постановами партійних оргів.

III. 1926 РІК.

На квітень 1926 року Спілка "Плуг" являла собою літературно-громадську організацію, що об'єднувала 218 членів, 17 філій (Полтава, Київ, Черкаси, Лубні, Чернігів, Миргород, Катеринослав, Вінниця, Житомир, Умань, Павлоград, Прилука, Ромен, Харків, Охтирка, Зіновівськ, Тифліс), до 70 літгуртків (більш мішні: Шепетівка, Ніжин, Пирятин, Коростишів, Остер, Третьяків, Херсон, Маріуполь, Могилів, Прохурів, Бердичів, Н. Васань, Валки, Ічня, Сміла, Червоноград, Золотоноша і т. п.).

Всіма справами "Плуга" керують всеукраїнські з'їзди "Плуга", а між ними секретаріат, що виділяє з себе бюро ЦК з 5 товаришів.

Філії засновуються там, де мешкає не менше трьох членів "Плуга" і є база і літгурт для літпраці. Літгуртки утворюються переважно при селбудах, педкурсах, роблобах, хатах-читальнях. Усі філії й літгуртки затверджують Центральний Комітет. В своїй роботі місцеві організації "Плуга" як найтісніше зв'язані з політично-освітніми органами, редакціями газет, управліннями селббудів та партійними о-

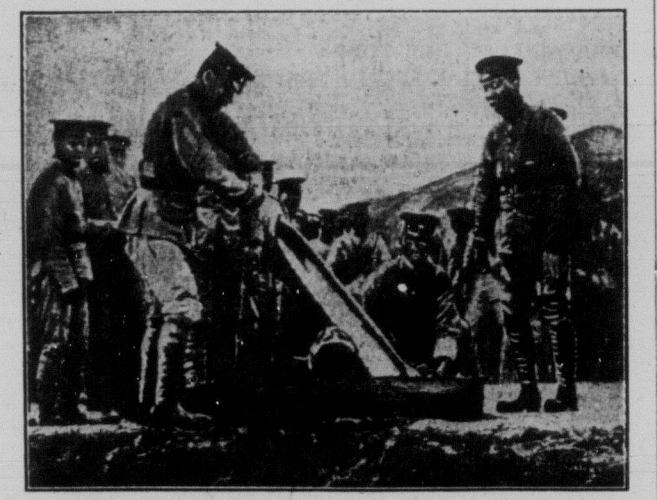
середками.

Щоби вступити до "Плуга" — потрібно мати твори, друковані чи й писані, але які свідчать, що автор стає або вже став на письменницький шлях. В таких випадках заповнюється анкета, додається заява з життєписом і зразки творів.

Членську вкладку встановлено в 1 карбованець, вступного та 1 карбованець щорічно. Крім того, члени "Плуга" гонорують 5 процент з видорару своїх творів. Ці суми йдуть на фонд взаємодопомоги, на видавничтво й поновлення бібліотек фахової літератури. (Кінець буде.)

Членську вкладку встановлено в 1 карбованець, вступного та 1 карбованець щорічно. Крім того, члени "Плуга" гонорують 5 процент з видорару своїх творів. Ці суми йдуть на фонд взаємодопомоги, на видавничтво й поновлення бібліотек фахової літератури. (Кінець буде.)

Членську вкладку встановлено в 1 карбованець, вступного та 1 карбованець щорічно. Крім того, члени "Плуга" гонорують 5 процент з видорару своїх творів. Ці суми йдуть на фонд взаємодопомоги, на видавничтво й поновлення бібліотек фахової літератури. (Кінець буде.)

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

СОЛІДАРІСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ДІТЕЙ.

Blondier, Man.

В неділю, 27. березня ц. р. мав я нагоду бути присутнім на зборах старшого відділу Секції Молоді при відділі ТУРФДім у Вінніпегу. Були це регулярні ділові збори, які відбуваються кожних два тижні й на яких молодь вирішує всі справи своєї організації. Минуло призначити, що я не міг надішатися, як вийшло, розумно й серйозно наша молодь розбирає кожну точку своєї програми і як вирішувати вона вміє вже переводити свої збори.

Але те, що найбільше зворушило мене й про що хочу ось тут написати, це та велика свідомість і солідарність, яку ця молодь виявляє на цих зборах і яка може послужити взірцем для нас, старих членів робітничої організації.

Річ полягала в цьому, що одна молодіжниця цієї організації занедужала й лежить в шпиталі. Чи не можна підняти якихсь кроків, щоб цей хорій товаришів зробити якусь милу несподіванку, відвідати й розвеселити її. Таку пропозицію зробила одна молодішня членкиня на зборах. Очевидно, що це пропозиція було прийнято одностайно й збори рішили як стій, щоб устроїти збірку поміж членами відділу С. М. і за зібрано гроші купити хорій дарунків.

Не знаю більше нічого про те, як ця збірка вийшла, але між собою уявляю, як ці діти бідних робітників випрошували від своїх родичів по 5 і по 10 центів, щоб зложити їх на дарунок для своєї хорій товаришів. Шойно пініше довідався я дещо більше про ту справу і збірку швидко обслуговували, тобто від носів, які догали дають що хорю товаришів в шпиталі. Одна з цих носів сказала мені, що від коли вона є в тім шпиталі, то не пам'ятає такого випадку, щоб до хорого приходило стільки людей на відвідини, як до цієї хорій товаришів. Вся шпитальна обслуга була незвичайно здивована, коли одного вечера до хорой пришло так багато молоді, що не можна було її помістити в кімнати хорой. Треба було поділити всіх відвідувачів на окремі гуртки й пускати їх по черзі до хорой. А квитків нанесли стільки, що шість кімнат переміннались нечуже в кітний.

Ось так люблять і шанують організовані діти своїх товаришів.

Честі такий свідомий і солідарний молоді й шира подка від родичів хорой!

3 ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Подорожні вранки.

Риверс, Ман.

Риверс, маленьке містечко, положене 142 миль на північ від Вінніпегу. Збудоване на горбку. Гарна пісоквата земля. Болота нема ніколи, шоб падали дощі, не знати як довго. Аби жаль, що на такому гарному місці збудоване лише так маленьке містечко. Около двадцять років тому назад, коли збудовано тредітронкову залізницю, містечко почалося будувати на високу скало. Все коштуюче дороге. Агенти солено заробляли на лотах, бо говорили, що там будуть будуватися величезні залізничні шани. Робітники з'їжджали зі всіх закутків Канади, шоби захопити "першорядне місце". Бізнесмени розводилися також на високу скало й протягом кількох років досить добре торгували. Від 1908 до 1913 року в Риверс працювало близько однієї тисячі робітників в невеличкій залізничній шани, на ярді та секцій. Бували часи, що тяжко було знайти помешкання. В початках 1913 року все перенесено до Трансконі. Роботи меншали, бізнес шов на долину, робітники почали оселятися в нові помешкання, на які колись надавали сотки й тисячі доларів. Ніхто не продав, а оскільки і тепер стало верте містечко.

Мертв так і в цім "мертвий" містечку Риверс живе около двадцять українських робітничих родин. Майже всі вони мають свої власні помешкання. Деякі мають "стали" роботи, інші тимчасові на залізничній дорозі й так живуть з дня на день, надіючи все чогось крапкого. Надія піддержує кожного працюючого. Всі вони живуть надією, що колись стане ліпше. Надія піддержує їх на дусі, надія заставляє думати, вчитися, боротися за поліпшення долі.

Українські робітники і робітниця Риверс не осягають позаду цих законів. Вони також починають думати, вчитися, організуватися та боротися разом з робітниками інших місцевостей проти всякого зла, за краще життя та права, які їм законно належать. Кількох робітників вже від довшого часу читають "Укр. Роб. Вісті", кілька робітниць читають журнал "Робітницю". Є надія, що в скорім часі всі вони стануть читачами робітничо-фермерської преси, бо кілька днів тому назад пороблено вже заходи з'організувати відділ Робітничого Запомогового Товариства. А де є робітничий організація, то там починає ширитися й робітничо освіта. В організуванні відділу Р.З.Т. в скорім часі почуємо в "У.Р.В." від них самих.

Мені прихотлось говорити з кількома українськими робітниками про робітничі справи і я зауважив, що во-

ни досить цікавляться організацією робітників.

— Ми бажали б мати українську робітничу диточу школу, спів, музику, але чогось тяжко. Мало нас є. А цього всього дуже треба, — говорили вони.

Нічого, товариші і товаришкі. Коли у вас з'організується відділ Р.З.Т., то все вдасться зробити. Вас тоді буде вже багато, бо ви будете частіше приблизно шість тисяч української робітничо-фермерської громади, що з'організована в Робітничому Запомоговому Товаристві по цій Канаді.

В організації подає вся сила робітничої класи.

Організація поборює всі труднощі.

Тому всі до організації!

Подорожний.

НА РОЗДОРІЖЖІ.

Торонто, Онт.

Я тільки що приїхав з краю. Будучи приналежним до числа тих, що у відповідь на запит: "як ти за багатий" — можуть витягнути лише свої ді руки, я ясно бачу все місце в структурі теперішнього суспільства, через що зовсім свідомо, певно і отверто признаю себе членом великої робітничої класи взагалі, а зокрема українського робітництва в Канаді і збудованим ним організацій, цілком промовчати дорогу і гуртувати робітництво в боєві лави для його визвольної боротьби.

З другої сторони зацікавився я ідеями й організаційним життям того відділу українського робітництва, що дає ще себе затулювати різними дурисвітами, таким, що обіцяють їм небо, страшать пеклом або зовнять на китро сплетену аудочку фальшивого патріотизму — до Канади приїхав китро сплетену аудочку фальшивого патріотизму — до Канади приїхав китро сплетену аудочку фальшивого патріотизму — до Канади приїхав китро сплетену аудочку фальшивого патріотизму.

Іван Костур.

ОПОВІСТКИ.

Перший раз в Трансконі!

Старанням драмспівгуртка при Укр. Роб. Домі в Іст-Килдонан на запрошення Трансконського відділу в суботу 21. травня 1927 року відіграється в Укр. Роб. Домі в Трансконі дуже гарну і поучающую драму "ДУШОГУБИ".

Драма ця взята з народно-го селянського життя на Україні. Від початку до кінця переплетена хорowymi і сольовими співами.

Приходить громадні і клічте своїх знайомих. Не пропустіть цього вечера не побачивши цієї гарної драми.

Ціна тикетів для дорослих 35 ц., для дітей 15 ц.

Початок в год. 8.30 вечером.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повіdomляється всіх родичів шкільних дітей школи при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, що шкільні збори відбуваються в неділю, дня 22. травня в год. 2.30 по полудні.

На зборах обговорюватиметься важні справи, тому обов'язково кожного батька дітей згаданої школи є прийти на збори та взяти участь в їх переведенню.

В. С.

"ПОКЛИК ДО ЖИВИХ"

Вейл, Алта.

Недавно попав мені в руки "Канадський Фармер" з дня 6. квітня ц. р. Переглядаючи його, мені впад в вічі заголовок "Поклик до живих". — Це шов в стилі Шевченка, — подумав я, — тільки бракує ще "і мертвих, і ненароджених..." Але хто це такий, що "закликає до живих", на що він їх закликає і чи самий він "живий", чи "мертвий"? — Зацікавився і читав в перших рядках ось що: "Дивитись ті, що ще можете дивитись і бачити, де ми зайшли..." Ну й справді, мудро сказано, — подумав я. — Можна часто дивитись і не бачити нічого; часто буває так, що хтось зайде під дурного хату і ніяк не може цього побачити, а буває ще й так, що дехто бродить по самі вули в болоті, а йому здається, що це "хрустальноводний Прут реве".

Але хто це такі — ті "ми" і куди вони зайшли, — ось мене вже так добре зацікавило. Читаю й дочитуюсь: Це-ж наші попісьсько-гетьманські "ліцарі — січ-карі!" — брїли, брїли й забрїли — в гетьманське багно по самі зуби.

Але читав далі і довідуюсь, що ці шановні "ліцарі" з гетьманського табору закликають українських фермерів і робітників, шоб і вони йшли за ними...

НАЙНОВІША МУЗИКА ДО УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ.

Центральний Виконавчий Комітет Товариства Український Робітничо-Фермерський Дім видає комплект музики до українських і інших народних танків. Видав ноты для п'яно (повна мелодія до 24-ох танків), скрипки, кларнета й корнета.

Видав їх в чотирох збірниках по 24-танки в кожному.

У збірнику до п'яна є такі танки:

1. Постава — перший розділ.
2. Постава — другий розділ.
3. Катерина. 4. Коломийка. 5. Гопак колом. 6. Козак. 7. Буковинський танець. 8. Гонта Козак. 9. Гора — румунський танець. 10. Гаївка. 11. Серп і Молот. 12. Катерина. 13. Козачок подільський. 14. Запорожжє. 15. Метелиця. 16. Журавель. 17. Аркан. 18. Чумак. 19. Ірландський танець. 20. Угорка. 21. Верховина. 22. Гречаники. 23. Полька-кокетка. 24. Гуцулка.

Всі вище перелічені танки є також розложені на скрипку, кларнет і корнет.

На п'яно по заангажованню Ц.В.К. ТУРФДім вложила т-ка М. Кекішвіна, а на скрипку, кларнет і корнет розложив т. П. Угринюк.

Збірник, 24 музичних кусниці на п'яно, коштує лише \$1.00.

Збірник на скрипку, кларнет і корнет по 50 центів кожний.

Всі чотири збірники разом за \$2.00.

Ми рекомендуємо всім тим родичам, яких діти грають чи вчать гри на п'яно та скрипці, набити собі збірнички.

За \$1.00 може дитина грати прекрасні українські мелодії на п'яно, а за 50 центів — ті самі мелодії на скрипці.

Для оркестр радимо замовляти всі чотири збірники разом.

Замовлення посилайте на адресу:

Ukrainian Labor-Farmer Temple Association

Ukrainian Labor Temple Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК У ВІННІПЕГУ.

Старанням освітньо-організаційного комітету відбувається впротязі трох місяців місцевий освітній курс, на якому будуть викладані наступні предмети: граматики, арифметики та географії. Курс починється дня 1. червня ц. р. і буде відбуватися два рази тижнево в Укр. Роб. Домі. Учати буде т. І. Карач. На курс рішено приймати всіх охочих до науки, навіть із поза наших організацій.

Наука, це найбільший скарб людини. Постарайтесь товариші і товаришкі виситися на цей курс і придати якнайбільше знання. Не змарнуйте літнього сезону, але використайте його на науку. Охочі учати на цей курс можуть зголоситися до офісу У.Р.Д.

Записуватися можна кожного вечера в офісі У.Р.Д. і в день отворення курсу 1. червня. Відтак впис буде закритий. Постарайтесь записатися ще перед першим червнем.

За Освітнім Комітетом, М. Виноградова, секр.

УВАГА ДЛЯ ВЕНКУВЕРШВ.

Повіdomляється всіх робітників і робітниць міста Венкувер, що в неділю 22. травня, в годіні 2.30 вечером по полудні відідується в Клінтон сали великий масовий мітинг Р. З. Т., на котрім буде говорити організатор т. Ів. Клівановський з провінції Альберти.

Закликається всіх прийти на цей мітинг. Покажіть свою свідомість і приходіть всі як одніми.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Николу Чупа. Пошукує його Степанія, замужна за Стефаном Вовськом. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголоситься на адресу: Stefania i Steve Wowsik 148 Tupper St., Sydney, N. S.

ЛЕКЦІЯ З СВІТЛЯНИМИ ОБРАЗАМИ В АЛБЕРТІ.

До відома всім відділам ТУРФДім Альберти і Бритиш Колумбії

Згідно з ухвалою 6-го провінціального з'їзду Товариства Український Робітничо-Фермерський Дім в Едмонтоні, Провком вислає лектора, тов. І. Сембю, з популярно-науковими лекціями, ілюстрованими світляними образами. Лектор перше відідає полудневу Альберту й дасть лекції на такі теми: 1. Астрономія; 2. Склад людського тіла (елементарна анатомія); 3. Різні країни й народи; 4. Мораль в суспільному й індивідуальному житті.

Перші три лекції відбуватимуться при світляних образах, визначених в албертійському університеті.

Лектор відідає місцевості в такому порядку:

- Колгорт, Алта. — В днях 24, 25 і 26. травня, вступ 35 ц.
- В Ледбурдж, Алта. — В днях 27, 28 і 29. травня, вступ 25 ц.
- Белью, Алта. — В днях 31. травня й 1. червня, вступ 50 ц.
- Гилкерт, Алта. — В днях 2 і 3. червня, вступ 50 центів.
- Колмен, Алта. — В днях 4, 5 і 6. червня, вступ 50 центів.
- Корбін, Б. К. — В днях 7 і 8. червня, вступ 50 центів.
- Ната, Б. К. — В днях 9 і 10. червня, вступ 50 центів.
- Феррі, Б. К. — В днях 11 і 12. червня, вступ 50 центів.
- Медисін Гет, Алта. — В днях 15 і 16. червня, вступ 25 ц.
- Едмонтон, Алта. — Дня 18. червня, вступ 25 центів.

Звертаємо увагу відділів, що висилка лектора звязана з великими коштами, але Провком виконує ухвалу з'їзду й вірить, що відділи дадуть лекторові моральну й матеріальну допомогу. Лекції дуже корисні з наукового боку, тому відділи повинні постаратися, шоб членство й ширші круги робітництва про них довідалися вчасно й прибули на них громадо. Оголошуйте їх, товариші, широко у своїх місцевостях!

З товариським привітом, за Провком:

О. Шидловський, голова.

О. Жукович, секретар.

НОВІСТІ! — ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛІЦЯ! — НОВІСТІ!

Гриць з музикою на сцені в Укр. Роб. Домі в Вегревилі дня 27. травня, ц. р. Початок в годіні 8. вечером.

Товариші фермери і робітники! Не один раз в своїм житті ви чули свою рідну українську пісню, не раз ви бачили прекрасні драми і комедії й прислухувалися трі мажорної оркестри з Вінніпегу, але драми "Ой не ходи Грицю на вечерницю" з оркестрою ви ще в цій околиці не бачили. Згадана драма це щільне море краси життя й справдішній скарб з українського мистецтва. То-ж не забувайте за день 27. травня (мая) і всі зарогіть в цьому ділі до Укр. Роб. Фарм. Дому в Вегревилі. Хай ваша численна присутність буде доказом, шоб ви вмієте високо цінити українську культуру й українське мистецтво. Аматори досить добрі, тому можна сподіватися, шоб представлення вийде як слід.

Ціна тикетів: для мушци 50 ц.; для жінок 35 ц.; для дітей 15 ц.

Прихід з представлення призначений на сплату довгу Укр. Роб. Фарм. Дому в Вегревилі.

Щиро вітаємо вашу присутність.

НА ПРОДАЖ лот з шандою на розі Бойд і Сінклер. Добра нагода для тих людей, що хотять збуватися. По більшій інформації зголоситися під число: (59) 872 Boyd Ave., Winnipeg, Man.

ЛЕКЦІЯ теорії музики і гри на п'яні, звязаною при цьому найкращого методу навчання, дає Марія Кекішвіна (гір вулиці Аберді і Артіларі) Вінніпег, Ман.

ПОВІДОМЛЯЮ всіх заінтересованих, шоб я переніс з Аберді вулиці на вищевказану адресу і далі даю лекції гри на скрипці.

Стелан Гумецюк 668 Pritchard Ave.

НОВІСТІ! - - - НОВІСТІ!

СТАРАННЯМ ПОЛЬСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ

відіграється

В СУБОТУ, 21. ТРАВНЯ 1927 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

комедію в трьох діях під назвою:

ГОБЕЛІН

В комедії цій представляється умовини в Польщі після війни. Сцени незвичайно веселі. Прихід з цього представлення призначений на будову Польського Робітничого Дому. Тож приходіть на це представлення численно й допоможіть збудувати робітничу інституцію для польського робітництва у Вінніпегу.

ПРИХОДИТЬ ГРОМАДНО І КЛИЧТЕ ЗНАЙОМИХ!

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 40 І 25 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набити в членів згаданого товариства і в буфеті У.Р.Д. та в день представлення при касі.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

СТАРАННЯМ ДРАМСПІВГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

відібується

В НЕДІЛЮ, 22. ТРАВНЯ 1927 РОКУ

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ НАДЗВИЧАЙНО БАГАТА. ПРИХОДИТЬ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ!

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

Фарма 160 акрів, 25 акрів ораного поля, решта легка до вирібку. Земля чорна й без каміння. Сіна є що року 25 до 30 фїр, грубого ліса (осики) 15 акрів; порядна з лембу на чотирі кімнати хата, велика нова комора, стайна, добра бита кернична, сипана дорога на два боки фарми; до школи миль, до місточка Ривертон 6 миль. Продаю, бо виїжджу до Злучених Держав. Ціна лише \$2,500; \$1,000 або менше готівки а решта на легкі сплати. За готівку продаю за \$2,300. Можу продати разом з машинами, кіньми і худобою. З почти маю \$200.00 приходу на рік. Той хто купить цю фарму зїстане почтаре. Зголосуватися на адресу: D. Zinkowsky (Postmaster) 611 P. O. Ledwyn, Man.